

Verordening eigen bijdragen maatschappelijke opvang en vrouwenopvang gemeente Leeuwarden 2014

De raad van de gemeente Leeuwarden;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van (datum),

gelet op artikel 108, tweede lid jo. artikel 147, eerste lid van de Gemeentewet,

gelet op artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdeel b van de Wet maatschappelijke ondersteuning,

besluit vast te stellen de volgende verordening:

Tekst van de regeling

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. begeleid wonen: een woonvorm waarbij cliënten begeleiding en/of dagbesteding krijgen, geen volledige regie hebben over een aantal aspecten van het wonen, niet rechtstreeks van een woningbouwcorporatie, dan wel een instelling voor maatschappelijke opvang of vrouwenopvang, een zelfstandige woonruimte huren en krachtens deze verordening een bijdrage voor opvang aan een instelling verschuldigd zijn;
- b. bijdrage: de eigen bijdrage die de cliënt verschuldigd is op basis van deze verordening;
- c. bijstandsnorm: de van toepassing zijnde norm zoals bedoeld in de WWB, indien van toepassing vermeerderd met de op grond van de WWB door het college vastgestelde verhoging of verlaging en eventueel aangevuld met bijzondere bijstand op grond van artikel 12 van de WWB;
- d. cliënt: de natuurlijke persoon van 18 jaar of ouder die, eventueel samen met minderjarige kinderen, gebruik maakt van het in deze verordening omschreven aanbod van een instelling;
- e. college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leeuwarden;
- f. crisisopvang: het bieden van tijdelijke voltijdopvang in een crisissituatie door een instelling;
- g. dagopvang: een onder condities openbaar toegankelijk dagverblijf bedoeld voor verblijf gedurende een beperkte periode van de dag, voor mensen die dak- of thuisloos zijn, eventueel inclusief koffie, thee of een beperkte maaltijd;

- h. inkomen: de inkomsten van de cliënt uit andere bronnen dan een bijstandsuitkering op grond van de WWB;
- i. inrichting: een instelling die zich blijkens haar doelstelling en feitelijke werkzaamheden richt op het bieden van slaapgelegenheid, waarbij de mogelijkheid van hulpverlening of begeleiding gedurende meer dan de helft van ieder etmaal aanwezig is;
- j. instelling: een instelling die maatschappelijke opvang of vrouwenopvang aanbiedt;
- k. maatschappelijke opvang: het aanbod van voltijdopvang, crisisopvang of begeleid wonen aan mensen die dakloos of thuisloos zijn;
- l. nachtopvang: een onder condities openbaar toegankelijk nachtverblijf bedoeld voor verblijf van één nacht door mensen die dakloos zijn, eventueel inclusief één of twee maaltijden, kledingruil en/of douche;
- m. norm persoonlijke uitgaven: het ingevolge artikel 23 lid 1 en 2 van de WWB toepasselijke normbedrag inclusief de verhoging omwille van de kosten premie zorgverzekering, maar exclusief de vakantietoeslag;
- n. voltijdopvang: een tijdelijk verblijf, gedurende een volledig etmaal of langer, voor dakloze of thuisloze mensen dat onderdak, slaapgelegenheid, voeding en begeleiding op diverse aspecten omvat;
- o. vrouwenopvang: het aanbod van voltijdopvang, crisisopvang of begeleid wonen aan mensen die bedreigd worden door geweld in afhankelijkheidsrelaties, waaronder begrepen eerwraak en seksuele uitbuiting;
- p. WMO: Wet maatschappelijke ondersteuning;
- q. WWB: Wet werk en bijstand.

Artikel 2 Reikwijdte

Deze verordening regelt de eigen bijdrage in de maatschappelijke opvang en is van toepassing op alle instellingen voor maatschappelijke opvang en vrouwenopvang die voltijdopvang, crisisopvang of begeleid wonen aanbieden in de provincie Friesland en tevens daarvoor subsidie ontvangen van de gemeente Leeuwarden.

Artikel 3 De eigen bijdrage

1. Gedurende het gebruik maken van door een instelling voor maatschappelijke opvang of vrouwenopvang aangeboden voltijdopvang,

crisisopvang of begeleid wonen is de cliënt een bijdrage verschuldigd in de kosten van de opvang.

2. De in het eerste lid bedoelde bijdrage wordt per maand vastgesteld.

3. In afwijking van het tweede lid wordt de bijdrage voor een kalendermaand waarin de cliënt niet elke dag, of gedeelte van een dag, gebruik heeft gemaakt van door de instelling aangeboden maatschappelijke opvang of vrouwenopvang, naar rato berekend op basis van het aantal dagen per kalendermaand waarop bedoelde cliënt daadwerkelijk geheel of gedeeltelijk door de instelling verzorgde voltijdopvang, crisisopvang, dan wel begeleid wonen heeft genoten.

4. De bijdrage voor voltijdopvang of crisisopvang van de cliënt die een uitkering ontvangt op grond van de WWB bedraagt het verschil tussen de van toepassing zijnde bijstandsnorm en de norm voor persoonlijke uitgaven.

5. De bijdrage voor voltijdopvang of crisisopvang van de cliënt die inkomen heeft uit arbeid of uit een UWV- of SVB-uitkering wordt vastgesteld op het bedrag van de bijstandsnorm waarop de cliënt recht zou hebben in de betreffende instelling, onder aftrek van de norm persoonlijke uitgaven, waarbij het volgende in acht wordt genomen:

- a. indien het netto inkomen hoger is dan de WWB-uitkering waarop de cliënt recht zou hebben wordt de hoogte van de eigen bijdrage vastgesteld op de bijstandsnorm waarop de cliënt recht zou hebben verhoogd met 15% van het verschil tussen het netto inkomen en de betreffende uitkering, onder aftrek van de norm persoonlijke uitgaven;
- b. indien het netto inkomen lager is dan de uitkering waarop de cliënt recht zou hebben dient hij een aanvullende uitkering op grond van de WWB aan te vragen;
- c. op de cliënt met een inkomen zoals in dit artikel is omschreven is het in artikel 7 van deze verordening bepaalde uitdrukkelijk mede van toepassing.

6. Indien de instelling bij voltijdopvang of crisisopvang aan de cliënt geen voeding verstrekt dient de instelling de cliënt een bedrag beschikbaar te stellen voor het inkopen van voedingsmiddelen, dat tenminste even hoog is als het bedrag dat het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) berekent als gemiddelde kosten voor voeding.

7. Indien het in het zesde lid bedoelde gemiddelde bedrag niet bekend is, bepaalt het college het bedrag dat hiervoor in de plaats

komt, waarbij wordt aangesloten bij de door het Nibud vastgestelde normen.

8. De hoogte van de bijdrage voor voltijdopvang en crisisopvang wordt jaarlijks op 1 januari bepaald op basis van de dan geldende bijstandsnorm, de hoogte van de premie voor de ziektekostenverzekering, de zorgtoeslag, de huurtoeslag en de norm voor persoonlijke uitgaven.

9. De bijdrage voor begeleid wonen is gebaseerd op de volledige feitelijke woonlasten, ongeacht het inkomen van de cliënt, waarbij het volgende in acht wordt genomen:

- a. de hoogte van de bijdrage voor begeleid wonen wordt jaarlijks op 1 januari verhoogd of verlaagd op basis van de stijging of daling van deze woonlasten;
- b. het in artikel 7 van deze verordening bepaalde is hierbij uitdrukkelijk mede van toepassing.

Artikel 4 Geen eigen bijdrage

1. Voor dagopvang en nachtopvang is geen bijdrage verschuldigd.
2. Het is de instelling toegestaan om een vergoeding te vragen voor een maaltijd, koffie/thee, was - of douchegelegenheid en gebruik van beddengoed.
3. Indien de instelling een vergoeding vraagt als bedoeld in het tweede lid dient dit duidelijk zichtbaar in de betreffende voorziening te worden aangegeven en is de instelling verplicht het college te informeren over de hoogte van de gevraagde vergoedingen.

Artikel 5 Vaststelling van de bijdrage

1. Het college kan aan de instelling mandaat verlenen om, met inachtneming van de bepalingen van deze verordening, de hoogte vast te stellen van de bijdrage als bedoeld in artikel 3, vijfde lid.
2. De gemandateerde instelling verwerkt de in artikel 7 bedoelde verlaging in haar berekening van de bijdrage als de cliënt aan de gestelde voorwaarden voldoet.

Artikel 6 Inning van de bijdrage

1. De bijdrage van de cliënt met een bijstandsuitkering wordt geïnd door de gemeente middels het inhouden van de bijdrage op bedoelde uitkering.
2. Het college kan aan de instelling mandaat verlenen om de bijdrage van de cliënt zoals genoemd in artikel 3, vijfde lid te innen.

3. De instellingen zijn verplicht de vastgestelde bijdrage van de cliënten te innen in alle gevallen waarin de bepalingen van deze verordening niet voorschrijven dat bedoelde bijdrage door de gemeente wordt ingehouden op de bijstandsuitkering van de cliënt.

4. Het college kan nadere regels stellen met betrekking tot de inning van de bijdragen.

Artikel 7 Bijzondere omstandigheden

1. In het geval het inkomen verminderd met de op grond van deze verordening bepaalde bijdrage, minder bedraagt dan de norm voor persoonlijke uitgaven, wordt de bijdrage zodanig verlaagd dat bedoelde norm voor persoonlijke uitgaven, beschikbaar blijft.

2. Het eerste lid wordt niet toegepast wanneer de cliënt naar het oordeel van het college verzuimt om, waar mogelijk, gebruik te maken van wetten en regelingen om het inkomen aan te vullen.

3. Het college kan besluiten om de bijdrage te verminderen als het gelet op de persoonlijke omstandigheden van de cliënt de hoogte van bedoelde bijdrage onredelijk vindt.

Artikel 8 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2014.

2. Met de inwerkingtreding van deze verordening vervallen alle regelingen of bepalingen over het vaststellen van de hoogte en het innen van eigen bijdragen in de maatschappelijke opvang van eerdere datum.

Artikel 9 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als "Verordening eigen bijdragen maatschappelijke opvang en vrouwenopvang 2014".

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van (datum),

,voorzitter

,griffier

Toelichting

Artikel 1

In aansluiting op de Wet maatschappelijke ondersteuning is de verordening alleen van toepassing op natuurlijke personen van 18 jaar en ouder. Met de begripsbepaling van de cliënt is de verordening daarmee tot deze groep personen beperkt.

Bij het bepalen van de bijstandsnorm is rekening gehouden met de bepalingen in de Wet Werk en Bijstand.

De inkomsten van de cliënt zijn van belang als die hoger zijn dan de bijstandsnorm voor het bepalen van de verschuldigde bijdrage. Indien de inkomsten van de cliënt lager zijn dan de van toepassing zijnde bijstandsnorm dient de cliënt aanvullende bijstand aan te vragen.

Voor het vaststellen van de norm voor persoonlijke uitgaven wordt uitgegaan van de van toepassing zijnde bijstandsnorm. Het bedrag dat de cliënt maandelijks ontvangt is de norm voor persoonlijke uitgaven zonder de in die maand opgebouwde vakantietoeslag. De opgebouwde vakantietoeslag ontvangt de cliënt in mei of juni van elk jaar.

Artikel 2

Het artikel vraagt geen nadere toelichting.

Artikel 3 lid 1, 2, 3 en 4

Er zijn verschillende omstandigheden denkbaar waarbij één van beide partners van een gehuwd echtpaar gebruik maakt van de opvanginstelling. Ten aanzien van de vaststelling van de bijdrage wordt in die gevallen de cliënt vrijwel altijd behandeld als alleenstaande of alleenstaande ouder.

Artikel 3 lid 5

Ervaring wijst uit dat ongeveer 30% van de cliënten van voltijdopvang en crisisopvang een inkomen heeft uit arbeid, een UWV-uitkering, of een SVB-uitkering. Voor deze cliënten wordt de bijdrage vastgesteld op het niveau van de norm voor een WWB-gerechtigde met de zelfde leeftijd als de cliënt. Indien de cliënt een inkomen heeft dat lager is dan de norm voor een WWB-gerechtigde met zelfde leeftijd dient hij een aanvullende bijstandsuitkering aan te vragen zodat hij de bijdrage kan betalen en daarnaast de norm persoonlijk inkomen overhoudt. Indien hij een inkomen heeft dat hoger is dan de norm voor een WWB-gerechtigde met zelfde leeftijd wordt 15% van het positieve verschil toegevoegd aan de bijdrage. De verordening gaat hierbij uit van de netto bedragen.

Artikel 3 lid 6 en 7

Afhankelijk van de mogelijkheden en beperkingen van de cliënt verschaft de instelling de cliënt voeding in natura of stimuleert de instelling de cliënt om zelf eten in te kopen en te koken. Dit maakt onderdeel uit van het begeleidingsprogramma. Indien voeding in natura wordt aangeboden wordt dit bekostigd uit de bijdrage. Indien de cliënt zelf eten inkoopt ontvangt hij daarvoor van de instelling uit de bijdrage een genormeerd bedrag. Hiervoor worden de meest recente normen gehanteerd die door het NIBUD zijn gepubliceerd.

In de verordening wordt er niet voor gekozen om de hoogte van de bijdrage te laten variëren met het wel of niet verstrekken van voeding in natura, omdat bij de overgang van verschillende fasen in het begeleidingsprogramma telkens een nieuwe beschikking zou moeten worden afgeven. In de verordening wordt de bijdrage daarom steeds vastgesteld inclusief de component voor voeding.

Artikel 3 lid 8

De hoogte van de bijdrage voor de voltijdopvang en de crisisopvang wordt jaarlijks op 1 januari vastgesteld. Daarnaast worden de meest recente NIBUD-normen gehanteerd. Zij worden aangepast als een nieuwe versie wordt gepubliceerd.

Artikel 3 lid 9

Het uitgangspunt bij begeleid wonen is dat de instelling de cliënt onderdak ter beschikking stelt en daarbij woonbegeleiding biedt. Het is redelijk dat de instelling de door haar aan een verhuurder voor een zelfstandige of onzelfstandige woonruimte verschuldigde woonlasten doorberekent als bijdrage aan een van deze woonruimte gebruik makende cliënt. Ook mag de instelling een bijdrage vragen voor een onzelfstandige woonruimte in een eigen pand, mits er geen huurtoeslag mogelijk is. De cliënt dient in beide situaties bij begeleid wonen de norm voor persoonlijke uitgaven, tot zijn beschikking te hebben. De bijdrage voor begeleid wonen wordt jaarlijks door het college op basis van door de instelling aangeleverde gegevens aangepast.

Artikel 4

De wet laat de gemeente de keuze om de incidentele nachtopvang en de dagopvang buiten de verordening te houden. In deze verordening wordt ervoor gekozen om de incidentele nachtopvang en de dagopvang niet onder de bijdrageregeling te brengen. Zou dat wel gebeuren, dan vraagt de toegang tot deze voorzieningen telkens een formeel besluit tot het verschaffen van toegang en het heffen van een bijdrage. Dat zou een onnodige beperking opleveren van de laagdrempelige toegang die juist voor deze voorzieningen essentieel is.

Aan gebruikers mag wel een vergoeding worden gevraagd voor kosten die zij maken, maar dit wordt niet geacht een bijdrage te zijn in het kader van de wet. De instelling is verplicht om de te vragen vergoedingen duidelijk zichtbaar aan te geven bij de ingang van de voorziening, zodat gebruikers hier tijdig kennis van kunnen nemen.

Artikel 5

In deze verordening wordt in artikel 3 lid 4 bepaald hoe de hoogte van de bijdrage moet worden vastgesteld. Voor cliënten die een bijstandsuitkering ontvangen stelt de gemeente de hoogte van de bijdrage vast. Voor cliënten met een ander inkomen dan een bijstandsuitkering kan de vaststelling van de hoogte van de bijdrage worden gemandateerd aan de instelling. De instelling is beter in staat om eventuele bijzondere omstandigheden zoals beschreven in artikel 3 lid 8 en 9 te betrekken bij de berekening van de bijdrage.

Artikel 6 lid 1 en 2

Het innen van eigen bijdragen op grond van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning is opgedragen aan het CAK. Voor het innen van de eigen bijdragen in de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang is door een wijziging van het Besluit Maatschappelijke Ondersteuning een uitzondering gemaakt. De gemeente mag de inning zelf doen, maar mag deze ook mandateren aan de instelling. Voor cliënten van een instelling die van de gemeente Leeuwarden een uitkering ontvangen op grond van de WWB, IOAW, IOAZ of het Bbz 2004, wordt er in deze verordening voor gekozen om de 'norm persoonlijke uitgaven' rechtstreeks over te maken aan de cliënt en de bijdrage aan de instelling. Dit voorkomt risico's op inkomstenderving bij de instelling en overbodig betalingsverkeer. Door de wijziging van artikel 4.8 van het Besluit maatschappelijke ondersteuning is de gemeente hiertoe gerechtigd.

Gelet op het aantal mutaties in de opvang ligt het voor de hand om voor cliënten die zelfstandig beschikken over een inkomen uit arbeid of uitkering van UWV dan wel SVB de inning van de eigen bijdrage te mandateren aan de instelling. De instellingen moeten bij een tussentijds vertrek van de cliënt het te veel aan ontvangen bijdrage terugbetalen aan de cliënt.

Artikel 6 lid 3

De instellingen zijn verplicht om de bijdrage daadwerkelijk te innen. Indien instellingen een bijdrage innen die lager is dan de bijdrage die zij op grond van deze verordening kunnen innen zal dat niet leiden tot een hogere subsidieverlening door de gemeente Leeuwarden.

Artikel 6 lid 4

Dit lid behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 7

In deze verordening wordt voorkomen dat de bijdrage leidt tot een resterend inkomen van de cliënt dat te laag is voor de noodzakelijke persoonlijke uitgaven. Het uitgangspunt is daarbij, dat de cliënt een eventueel recht op inkomensaanvulling dient te verwezenlijken, waarbij gedacht kan worden kinderbijslag, huurtoeslag, zorgtoeslag of aanvullende bijstand aan te vragen. Als de cliënt naar het oordeel van het college verzuimt om deze extra inkomstenbronnen aan te boren, dan wordt artikel 7 niet toegepast.

Artikel 8

Cliënten die gebruik maken van het aanbod van de instellingen zoals in deze verordening is omschreven en een bijdrage betalen worden, indien van toepassing, vrijgesteld van het betalen van een eigen bijdrage voor begeleiding, persoonlijke verzorging en verpleging op grond van de AWBZ.

Artikel 9

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.